

Številka: 49-19/2018-35
Datum: 9. 8. 2018

Agencija za energijo izdaja na podlagi 413. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15) na zahtevo stranke, v zadevi spora, vezanega na upravičenost do nujne oskrbe in dostop do sistema, glede zahteve za preveritev pravilnega delovanja števca na merilnem mestu št. naslednjo

DELNO ODLOČBO

1. Zahteva stranke, da ji Agencija za energijo omogoči nujno oskrbo, se zavrne.
2. V ostalem delu zahteve stranke z dne 19. 6. 2018, vezane na nepravilnosti pri obračunavanju porabe električne energije, bo organ odločil s posebno odločbo.
3. V postopku izdaje te odločbe posebni stroški niso nastali.

Obrazložitev:

Uporabnica sistema elektrike(v nadaljevanju stranka), je na Agencijo za energijo (v nadaljevanju agencija) 2. 4. 2018 po elektronski pošti posredovala zahtevo, da agencija na merilnem mestu št. zagotovi nujno oskrbo. Dne 4. 4. 2018 se je stranka osebno zglasila na agenciji, kjer je bila seznanjena z določbo 415. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14, 81/15, v nadaljevanju EZ-1), po kateri je treba predhodno izvesti postopek z distribucijskim operaterjem, in napotena na naslov SODO d.o.o., Minařikova ulica 5, 2000 Maribor (v nadaljevanju SODO). Stranka je nato na agencijo 30. 4. 2018 osebno dostavila dopis SODO, z dne 11. 4. 2018 – Odgovor na zahtevo za zagotovitev nujne oskrbe, 9. 5. 2018 pa je osebno dostavila tudi zahtevo za odločanje, v kateri želi, da se ji omogoči nujna oskrba.

Stranka je v svoji zahtevi navedla, da je glede na visoke stroške električne energije, ki jih je poslala družba, prišla do ugotovitve, da če bi prišlo do odklopa električne energije, bi bilo njeno življenje in zdravje ogroženo, zaradi česar zaproša agencijo, da ji v dogovoru z, omogoči nujno oskrbo, saj bi ostala brez osnovnih dobrin, kot so topla voda, ogrevanje s kaminskimi radiatorji, hrane v zamrzovalniku in hladilniku, prav tako ne bi mogla opravljati svojega poklica, čiščenja prostorov s sesalcem in pranja perila v pralnem stroju ter si pripraviti toplega obroka hrane na električnem štedilniku.

Po prejemu zahteve je organ najprej preizkusil njeno pravilnost po 415. členu EZ-1. Na podlagi predloženih listin k zahtevi organ ugotavlja, da je stranka pred sprožitvijo postopka pred tukajšnjim organom najprej zahtevala od distribucijskega operaterja, tj. družbe SODO, naj ugodí njeni zahtevi. Ko je bila njena zahteva s strani SODO v celoti zavrnjena (kot izhaja iz dopisa z dne 11. 4. 2018), je stranka v roku iz drugega odstavka 415. člena EZ-1 vložila zahtevo, da organ odloči v sporu.

AGENCIJA ZA ENERGIJO

Strossmayerjeva 30, 2000 Maribor

p. p. 1579

Telefon: [02] 234 03 00

Telefaks: [02] 234 03 20

www.agen-rs.si

info@agen-rs.si

MATIČNA ŠTEVILKA: 1993666, ID ŠTEVILKA ZA DDV: SI45123136, PODRAČUN PRI UJP: SI56 0110 0637 0216 431

Organ je v obravnavani zadevi skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 106/06–ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju ZUP) SODO kot nasprotno stranko v postopku z dopisom z dne 15. 5. 2018 pozval, da se pisno izreče glede zahtevka stranke ter o vseh dejstvih in okoliščinah ter za svoje navedbe priloži dokaze.

SODO se je z dopisom z dne 24. 5. 2018 opredelil do zahteve stranke. V navedenem dopisu je SODO pojasnil, da mora kot distribucijski operater v postopku odločanja o zagotavljanju nujne oskrbe upoštevati določbo 51. člena EZ-1, določila 53. in 54. člena Splošnih pogojev za dobavo in odjem električne energije iz distribucijskega omrežja električne energije (Uradni list RS, št. 126/07 in 7/14; v nadaljevanju SPDOEE) ter določila Akta o kriterijih in pravilih za zagotavljanje nujne oskrbe z električno energijo (Uradni list RS, 48/16). Pri tem je SODO podal stališče, da v predmetni zadevi niso izpolnjeni kriteriji ranljivega odjemalca, zaradi česar se zahtevi za zagotovitev nujne oskrbe ne more ugoditi. Navedenemu dopisu je SODO priložil:

- dopis z dne 29. 11. 2017, naslovljen na stranko, v katerem ji sporoča, kaj pomeni nujna oskrba in jo seznanja s kriteriji, ki jih distribucijski operater mora upoštevati pri presoji upravičenosti ranljivega odjemalca do nujne oskrbe, ter dokazili, ki jih odjemalec v takšnem primeru mora predložiti distribucijskemu operaterju skupaj vlogo za priznanje te pravice. Iz navedenega dopisa tudi izhaja, da pogoji za nujno oskrbo na merilnem mestu št. niso izpolnjeni;
- dopis stranke, ki ga je prejel 13. 12. 2017, v katerem navaja, da je dolg v višini evra previsok, da bi zmogla hkrati vračati stari dolg in poravnati sprotne stroške in da bi z nujno oskrbo lahko stari dolg sčasoma poravnala;
- dopis z dne 7. 12. 2017, iz katerega izhaja, da potrjujejo, da se stranka nahaja v socialni stiski in da ji nudijo pomoč v obliki toplega obroka ter da ji nudijo zdravniško pomoč v ambulanti za osebe brez osnovnega zdravstvenega zavarovanja, prav tako tudi, da prejema standardizirane pakete s hrano ter da ji navedeno potrdilo izdajajo v zadevi urejanja neplačanih obveznosti do dobavitelja električne energije in je za druge namene neuporabno;
- dopis z dne 22. 12. 2017, iz katerega med drugim izhaja, da pogoji za nujno oskrbo na merilnem mestu št. niso izpolnjeni;
- dopis stranke z dne 4. 3. 2018, naslovljen na, iz katerega izhaja, da bo svoj dolg v zvezi z opominom poravnala, da pa hkrati prosi elektro- distributerja, da ji pomaga pri odplačilu dolga tako, da ji odobri nujno dobavo električne energije ter da je pripravljena plačati števnino glede na porabo električne energije po števcu, brez ostalih prispevkov in dajatev;
- dopis z dne 12. 3. 2018, iz katerega izhaja, da so stranki že dvakrat odpisali, zakaj ne izpolnjuje pogojev za nujno oskrbo, da je le izvajalec nalog SODO in da ji račune izstavlja njen dobavitelj električne energije družba, ki ji je zaradi neplačil odpovedal pogodbo o dobavi, zaradi česar je stranka od prejela obvestilo o odklopu. Prav tako iz dopisa izhaja, da odklop lahko ustavi in prekliče le dobavitelj na način, da poda preklic odpovedi dobavne pogodbe;
- dopis stranke, naslovljen na z dne 19. 3. 2018, iz katerega izhaja, da potrebuje električno energijo le za nujne stvari, za zdravila; da ji zdravnica tega potrdila ne more izstaviti, ker bi to bilo v nasprotju z zakonom; da nujno potrebuje hladilnik za zdravila, s katerimi si umetno podaljšuje življenje; da je njen dobavitelj preklical odpoved pogodbe o dobavi in odklop, ker je bil dolg delno

- poravnan in ker bo stroške zapadlih obveznosti kril Center za socialno delo, ter da prosi za nujno dobavo električne energije, ker hladilnik nujno potrebuje;
- dopisz dne 29. 3. 2018, iz katerega izhaja, da so stranki glede neizpolnjevanja pogojev za nujno oskrbo že odgovarjali in da če stranka še vedno smatra, da je na merilnem mestu št. upravičena do nujne oskrbe, naj se obrne na agencijo.

Organ je v nadaljevanju postopka na podlagi 102. in 154. člena ZUP razpisal narok za ustno obravnavo. Naroka za ustno obravnavo so se udeležili stranka osebno in pooblaščenca SODO,

Stranka je na ustni obravnavi 19. 6. 2018 povedala, da je zdravnik odklonil izdajo potrdila za aparate, brez katerih življenje ni mogoče, to je hladilnik za zdravila, ki so termo občutljiva, kakor so termo občutljiva tudi vsa živila, ki so nujna za življenjski obstoj, kakor tudi vse tekočine, beljakovine, škrob, ogljikovi hidrati, ki so brez hrambe v aparatu za hlajenje pokvarljive in neužitne. Ob tem je stranka navedla, da poleti postane življenje neznosno brez klimatske naprave, in če človek ne spi vsaj sedem ur, so sposobnosti zmanjšane oz. onemogočene, tak človek ni družbi koristen, povzroča visoke stroške zavarovalnici za zdravstveno zavarovanje zaradi poškodb zdravja, če ni spanja primerne hrane in oskrbe, se taki človeški primerki predčasno upokojijo, obolevajo za rakom in drugimi kroničnimi boleznimi. Stranka je dodatno tudi povedala, da so pogoji, na podlagi katerih SODO ugotavlja upravičenost do nujne oskrbe, prazgodovinski in spadajo v srednji vek, ko so se nosile lasulje, ko so se ljudje pudrali in jih je potem doletela kuga zaradi uši, bolh in drugih parazitov, ki se jih zaradi nehygiene ni dalo odkloniti. Kuga je pomorila več prebivalstva, kot je umrlo vojakov v vseh vojnah, torej nehygiene. Danes je higiena nujna, s toplo vodo, milom, zobno ščetko, pasto, z opranimi oblačili, ki jih lahko imaš na sebi samo en dan, za kar je potreben pralni stroj, ki je na električno energijo in bojler ter da danes življenje, ne higiena in ne zdravje brez aparatov, ki so na električno energijo, ni možno. Stranka je na ustni obravnavi tudi povedala, da je na SODO posredovala odločbe Centra za socialno delo (v nadaljevanju CSD) za kurjavo in za nujni ortopedski pripomoček in vlogo za redno socialno pomoč ter da je na CSD že večkrat podala vlogo za dodelitev redne denarne socialne pomoči, da je vloga bila zavržena in da meni, da CSD njenih vlog ne obravnava pravilno ter da v postopku ugotavljanja upravičenosti do nujne oskrbe ni prejela zgoraj navedene odločbe CSD.

Nasprotna stranka po svojih pooblaščencah na ustni obravnavi v delu strankine zahteve, ki se nanaša na upravičenost do nujne oskrbe, ni imela ničesar dodati.

Stranka je na podlagi sklepa, sprejetega na ustni obravnavi, organu 2. 7. 2018 poleg izdanih računov dobavitelja (v tem delu zahteve, bo organ odločil s posebno odločbo) med drugim posredovala tudi:

- odločbo z dne 20. 2. 2018, s katero se je stranki dodelila izredna denarna socialna pomoč v enkratnem znesku v višini EUR, ki jo je morala stranka porabiti za nakup kurjave v roku 30 dneh po prejetju pomoči;
- odločbo z dne 26. 3. 2018, s katero se je stranki dodelila izredna denarna socialna pomoč v enkratnem znesku v višini EUR za pomoč pri

- plačilu dolga elektrike, ki jo je stranka morala porabiti za namen, za katerega ji je bila dodeljena v roku 30 dneh po prejetju pomoči;
- odločbo z dne 7. 5. 2018, s katero se je stranki dodelila izredna denarna socialna pomoč v enkratnem znesku v višini EUR za pomoč pri nakupu očal, ki jo je stranka morala porabiti za namen, za katerega ji je bila dodeljena v roku 30 dneh po prejetju pomoči;

Organ se je v nadaljevanju postopka skladno s 34. členom ZUP obrnil na CSD z namenom pridobitve podatkov o tem, kdaj je stranka v letu 2018 pri CSD vložila vlogo o dodelitvi redne denarne socialne pomoči ter ali je to tej vlogi že bilo pravnomočno odločeno in kakšna je bila odločitev. CSD je v svojem odgovoru navedel, da stranka ni upravičena do denarne socialne pomoči, ki ji je bila vložena 1. 3. 2018 in negativno pravnomočno odločena 31. 3. 2018. Stranki je bil naveden odgovor CSD, posredovan z dopisom z dne 1. 8. 2018. V svojem odgovoru, ki ga je stranka podala 6. 8. 2018, je navedla, da potrjuje, da je nujna oskrba električne energije več kot upravičena ter da pristojni na CSD nimajo znanja o branju bilance iz registra AJPES, niti pristojni na SODO nimajo znanja in vpogleda v bilance iz registra AJPES in se skrivajo za odločbami CSD. Stranka je pri tem priložila izpise iz javnega registra AJPES, in sicer Podatke iz letnega poročila za obdobje 01.01.2017 – 31.12.2017 za gospodarsko družbo; Podatke iz bilance stanja na dan 31.12.2017; Podatke iz izkaza poslovnega izida v obdobju 01.01.2017 – 31.12.2017; Podatke iz izkaza bilančnega dobička / bilančne izgube v obdobju 01.01.2017 – 31.12.2017; Opredelitev družbe, zadruga – 2017 in Pojasnila k izkazu. Ob tem je stranka navedla, da ni lastnica nobene nepremičnine, tudi tiste ne, kjer ima stalno prebivališče. Prav tako je stranka tudi navedla, da ji in dobavitelj grozita z odklopom zaradi nepokritih stroškov in da prosi, da se postopek pri organu pospeši in se ji uredi nujna oskrba.

Organ je v obravnavani zadevi proučil zahtevo stranke, vse navedbe SODO, odgovor CSD in predložena dokazila, s katerimi je stranka dokazovala dejstva v delu, ki se nanaša na upravičenost do nujne oskrbe. Na podlagi dejanskega stanja, ugotovljenega v posebnem ugotovitvenem postopku, in dokazov, na katerega je le-to oprto, ter ob uporabi zakonskih in podzakonskih predpisov, ki se nanašajo na obravnavano zadevo, organ ugotavlja, da je v delu, ki se nanaša na upravičenost do nujne oskrbe, bistveno vprašanje, ki ga je treba rešiti v konkretnem upravnem postopku, ali je stranka upravičena do nujne oskrbe.

Organ najprej ugotavlja, da že EZ-1 v prvem odstavku 51. člena definira pojem ranljivega odjemalca, to je gospodinjski odjemalec, ki si zaradi premoženjskih razmer, dohodkov in drugih socialnih okoliščin ter bivalnih razmer ne more zagotoviti drugega vira energije za gospodinjsko rabo, ki bi mu povzročil enake ali manjše stroške za najnujnejšo gospodinjsko rabo. Prav tako navedeni člen določa, da distribucijski operater ne sme ranljivemu odjemalcu odklopiti elektrike oziroma odjema omejiti pod količino oziroma moč, ki je glede na okoliščine (letni čas, temperaturne razmere, kraj prebivanja, zdravstveno stanje in druge podobne okoliščine) nujno potrebna, da ne pride do ogrožanja življenja in zdravja odjemalca ter oseb, ki z njim prebivajo. Distribucijski operater mora odjemalca pred odklopom obvestiti tako o možnosti nujne oskrbe kot tudi o pogojih, rokih in načinu za uveljavitev te pravice. Na podlagi navedenega člena EZ-1 je agencija izdala Akt o kriterijih in pravilih za zagotavljanje nujne oskrbe z električno energijo (Uradni list RS, št. 48/16; v nadaljevanju akt), ki zavezuje SODO kot distribucijskega operaterja, da pri presoji upravičenosti ranljivih

odjemalcev do nujne oskrbe in pri zagotavljanju le-te, spoštuje merila in kriterije, določene v tem aktu.

Organ pri tem pojasnjuje, da o upravičenosti do nujne oskrbe odloča distribucijski operater (tj. SODO) in ne organ, kot zmotno meni stranka, ter da je vloga organa v tem sporu zgolj ta, da presodi, ali je SODO v konkretnem primeru pravilno presodil upravičenost do nujne oskrbe na podlagi podane zahteve stranke za zagotovitev nujne oskrbe, ki jo je stranka pri SODO podala ustno na zapisnik 4. 4. 2018. Hkrati organ tudi pojasnjuje, da je namen nujne oskrbe predvsem ta, da se z njo (če je ugotovljena upravičenost do nje) zgolj preloži odklop električne energije v nujnih situacijah (ko gre za ogrožanje življenja in zdravja ranljivega odjemalca, ko ta npr. ostane brez službe ...) in da upravičenost do nje traja le za čas od predvidenega odklopa odjemalca do odločitve Centra za socialno delo (CSD) o dodelitvi redne denarne socialne pomoči, ki jo mora stranka podati na Center za socialno delo (CSD) pred sprejemom obvestila o odklopu (cca. največ dva meseca). Ob tem morajo biti seveda izpolnjeni tudi drugi pogoji iz 2. 3. 4. in 5. člena akta (tj., da gre za ranljivega odjemalca; da je ranljivi odjemalec predložil potrdilo oziroma zapisnik o rednem letnem pregledu kurilnih naprav, ki ga pridobi s strani dimnikarske službe in iz katerega je razvidno, da se ne more ogrevati z drugim energentom; potrdilo osebnega zdravnika, iz katerega je razvidno, da nujno potrebuje medicinske aparate ali opremo, ki za delovanje potrebuje električno energijo; ali da gre za obdobje od 1. oktobra do 30. aprila). Odjemalec, ki uveljavlja pravico do nujne oskrbe, mora po prejemu obvestila o odklopu distribucijskemu operaterju podati vlogo za priznanje te pravice in predložiti dokazila, in sicer v roku 14 dni po prejemu obvestila o ustavitvi dobave oziroma odklopu (53. člen SPDOEE¹). Dokazila, ki jih SODO upošteva kot dokazila za preložitvev odklopa, so potrdilo CSD, iz katerega je razvidno, da je odjemalec vložil vlogo za dodelitev redne denarne socialne pomoči že pred prejemanjem obvestila o odklopu, in dokazila iz 4. in 5. člena akta (kot je že navedeno zgoraj).

Glede na to, da stranka v postopku ugotavljanja upravičenosti do nujne oskrbe pri SODO ni predložila dokazila, da je na CSD vložila vlogo za dodelitev redne denarne socialne pomoči, niti potrdila osebnega zdravnika, iz katerega bi bilo razvidno, da uporablja medicinske naprave, ki za delovanje potrebujejo električno energijo, niti ni zadostila pogoju glede bivalnih razmer, organ meni, da je SODO ravnal pravilno, ko je vlogo stranke za ugotovitev upravičenosti do nujne oskrbe, ki jo je vložila 4. 4. 2018, zavrnil. Odločbe CSD, ki jih je stranka predložila v tem postopku, se ne nanašajo na dodelitev redne denarne socialne pomoči, prav tako pa tudi iz odgovora CSD izhaja, da stranki dodelitev denarne socialne pomoči ni bila odobrena.

Organ pri tem še dodaja, da je nujna oskrba ukrep, ki zgolj preloži odklop električne energije in je namenjena samo skrajnim primerom ogrožanja življenja in zdravja ranljivega odjemalca.

Glede na vse zgoraj navedeno organ ugotavlja, da strankini zahtevi, da ji organ omogoči nujno oskrbo, ne more ugoditi, saj je vloga organa (kot že zgoraj navedeno) zgolj ta, da presodi, ali je SODO pravilno presojal upravičenost do nujne oskrbe in ne da organ stranki omogoči oziroma uredi nujno oskrbo. Odločitev o neodklopu je prepuščena operaterju, odjemalec pa je dolžan dokazati, da so izpolnjeni pogoji za neodklop. K temu še organ dodaja, da presoja izpisov iz javnega registra AJ PES, ki se nanašajo na

¹ Navedeni splošni akt je sicer prenehal veljati, vendar pa se uporablja do uveljavitve splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil, izdanih na podlagi EZ-1 (518. člen EZ-1);

podatke iz letnega poročila za poslovanje gospodarske družbe za leto 2017 (ki jih je stranka predložila organu 6. 8. 2018), ne sodi v pristojnost tukajšnjega organa.

Ker je stranka prosila organ za pospešitev postopka v delu, ki se nanaša na nujno oskrbo, je organ izdal to delno odločbo, v delu strankine (razširjene) zahteve, ki se nanaša na nepravilnosti obračunavanja porabe električne energije, pa bo odločil s posebno odločbo.

Ne glede na navedeno in glede na to, da je stranka 8. 8. 2018 pri organu osebno dostavila obvestilo o odklopu uporabnika sistema, ki ga je izdal (pooblaščen izvajalec nalog SODO) z dne 26. 7. 2018, organ seznanja stranko, da če še vedno uveljavlja pravico do nujne oskrbe, da ravna skladno z napotili, kot izhaja iz priloženega obvestila, določili 53. člena SPDOEE (ki določa kot rok za predložitev dokazil SODO 14 dni) in določili 8. člena akta, ki določa, da mora po prejemu obvestila o odklopu distribucijskemu operaterju (SODO in) podati vlogo za priznanje pravice do nujne oskrbe in predložiti dokazila (torej potrdilo CSD, da je vložila vlogo za dodelitev redne denarne socialne pomoči že pred prejmem obvestila o odklopu in dokazila iz 4. in 5. člena akta (kot je že navedeno zgoraj).

V postopku izdaje te odločbe posebni stroški niso nastali, kot izhaja iz točke 3. izreka te odločbe.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je dopusten upravni spor, ki se sproži z vložitvijo tožbe v 30 dneh po prejemu te odločbe, in sicer neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali na zunanjih oddelkih ustavnega sodišča glede na sedež ali prebivališče tožnika, lahko pa se pošlje navedenemu sodišču po pošti. Steje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto. Tožba se vloži v toliko izvodih, kolikor je strank v postopku. Tožbi je treba priložiti upravni akt, ki se izpodbija, v izvorniku, prepisu ali kopiji.

V upravnem sporu je na podlagi Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 – odl. US, 19/15 – odl. US, 30/16, 10/17 – ZPP-E, 11/18 – ZIZ-L in 35/18 – odl. US) ob vložitvi tožbe treba plačati sodno takso, in sicer po tarifni številki 6111 v znesku 148 evrov. Taksa se plača na transakcijski račun sodišča, št. 01100-8450088976.